

»RAD VAS

MAM,
IREN NÉNI«

STR. 2

NAŠI SOPEVCI
IZ SLOVENIJE

STR. 5

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 2. aprila 2009 Leto XIX, št. 14

Sklenjen sporazum o sodelovanju med Skupščino Železne županije, Državno slovensko samoupravo in Zvezo Slovencev na Madžarskem

Za Skupščino Železne županije je pomembno, da v skladu z načelom vzajemnosti in s spoštovanjem značilnih kulturnih in zgodovinskih vrednot podpira kulturne, šolske in znanstvene dejavnosti Porabskih Slovencev in da sklne sodelovanje z občinskimi ter s civilnimi organizacijami in ustanovami narodne manjšine. Tako so na podlagi odločitve Skupščine Železne županije Skupščina Železne županije, Državna slovenska samouprava in Zveza Slovencev na Madžarskem sklenile sporazum o sodelovanju, ki velja od 1. aprila 2009.

Sporazum so 24. marca v Županijski hiši v Sombotelu podpisali predsednik Skupščine Železne županije Ferenc Kovács, predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnök in ravnatelj Direktorata muzejev Železne županije. Podpisovalce in udeležence je pozdravil Antal Nagy, predsednik manjšinske komisije pri Skupščini Železne županije, in povedal, da bosta na svečanosti podpisana dva sporazuma, in sicer prvi med Državno slovensko samoupravo, Zvezo Slovencev in Skupščino, drugi pa med Državno slovensko samoupravo, Zvezo Slovencev in Direktoratom muzejev Železne županije.

»Sporazum, ki ga bomo

Sporazum so podpisali (z desne) predsednik ZS Jože Hirnök, predsednik Skupščine Železne županije Ferenc Kovács, predsednik DSS Martin Ropoš in direktor Direktorata železnožupanijskih muzejev Zoltán Nagy

danes podpisali, je rezultat dolgotrajnega usklajevanja. Da do zdaj ni bilo nobenega podobnega sporazuma, še ne pomeni, da Železna županija ne namenja posebne pozornosti Porabskim Slovincem. Ravno obratno, mislim da se bo danes to dolgoletno sodelovanje med Državno slovensko samoupravo in Skupščino Železne županije tudi v pisni obliki izpopolnilo,« - je povedal. Predsednik Skupščine Ferenc Kovács je v svojem govoru opredelil manjšine, ki živijo v Železni županiji, kot posebne

vrednote, saj - kot je menil - k raznolikosti županije prispevajo tudi manjšine in njihova kultura. Predsednik je izrazil veselje, da lahko osebno podpiše sporazum, ki zagotavlja neko jamstvo za financiranje oziroma ohranjanje identitete in kulture slovenske manjšine. »Mislim, da tu, v srednji Evropi, lahko napredujejo stvari le, če bodo tukaj živeči narodi še naprej sodelovali naslanjajoč se na to tisočletno kulturo, ki smo jo skupaj izoblikovali in jo še seveda bomo s skupnim sodelovanjem tudi

v prihodnje,« - je dejal.

Podpis sporazuma sta pozdravila tudi oba predsednika manjšinskih organizacij Martin Ropoš in Jože Hirnök. Menila sta, da je sporazum izjemnega pomena za slovensko manjšino in izrazila veselje, da Železna županija skrbi za svoje manjšine.

Sporazum je bil podpisan tudi med Državno slovensko samoupravo, Zvezo Slovencev in Direktoratom muzejev Železne županije. Glede tega sporazuma je predsednik Direktorata dr. Zoltán Nagy povedal, da vsebuje 8 členov, ki

so temeljni kamni sporazuma in ki bodo tudi upoštevani. Povedal je, da bosta tako Muzej Avgusta Pavla v Monoštru kot slovenska hiša v Skanznu v Sombotelu še naprej lahko služila svojemu namenu, in sicer ohranjanju kulture slovenske manjšine.

»Ta dva sporazuma sta osnovna sporazuma za nadaljnje delovanje in sploh za obstoj muzeja, saj je v pogodbi zapisano, da imajo namen podpirati naš muzej. To je vsekakor dobro, da je vse to napisano, ker v bodoče, ko bomo imeli kakšen problem, se bomo lahko sklicevali na ta sporazum. Zaenkrat smo se zmenili za začasno rešitev, in sicer da bo muzej od 1. aprila odprt štiri ure na dan. Dve Porabki, ki sta zaposleni v muzeju, bosta lahko še naprej delali. Upamo pa, da bomo vsaj maja izvedeli, če smo bili uspešni na unijskem razpisu, in pravzaprav bo to prihodnost muzeja, saj če dobimo ta sredstva, bo problem muzeja rešen za osem let,« - nam je povedala Marija Kozar, vodja muzeja Avgusta Pavla.

Nad podpisom sporazuma je zadovoljstvo izrazil tudi generalni konzul RS v Monoštru Drago Šiftar in je - kot to vsi upamo - zaželel, naj sporazum živi in naj ne bo le mrtva črka na papirju.

Nikoletta Vajda

Irena Mukič, letošnja dobitnica spominske plakete Avgusta Pavla

»Rad vas mam, Iren néni«

Irena Mukič, stera je letos za 15. marciuš dobila od Skupščine Železne županije spominsko plaketo Avgusta Pavla, pravi, da je trno rada bila, če ji je kakšno dejte v vrtci etak pravlo: »Rad vas mam, Iren néni«. Če rejsan svojoga deteta nej mejla, je bila mati-vzgojiteljica mlajšom s cejle vesi. Biti vzgojiteljica je bilau njeno življenje. »Tak sam upamet vzela, ka so namé mlajši tó radi meli, ka sam njim lübezen, stero sam nosila v sebi, ge

Irena Mukič je 40 lejt delala kak vzgojiteljica

tó prejkdala. Zrankma so že gledali, če je moj biciklin tam pri vrtci, če so ga vidli, te so veseli bili pa merni, ka sam prišla delat.«

Irena je skurok nej dala valati, ka se je poštaš nej zmejšo pa je na dober atrejš prineso pismo, v steroj je pisalo, ka dobi tau priznanje (kitütetés). Vej pa, kak je sama pravla, 40 lejt je delala kak vzgojiteljica v gore-njeseničkom vrtci, pa je samo gnauk dobila priznanje, v prejšnjom režimi od šaulskoga ministrstva. Zdaj je na tau, ka se nekak zbrodi na njau, sploj nej računala, ka je pred trejmi lejtj odišla v penzijo.

Za priznanje go je predlago (javasolta) ravnatel gorenjeseničke šaule Tomaž Časar. Vrtec je skurok cejli štirideset lejt, ka je Irena tam delala, cujslišo k šauli. »Ge sam tó v tau šaulo ojdla. Potistim, gda sam skončala gimnazijo, bi se trno rada tadala včila, dapa te je moj ata že trno betežen biu. Smo samo tau gledali, če bi kemprva kašo delo najšla, ka bi pejneze služila, ka v držini nišče nej slüžo. 1965. leta so na Seniki vrtec oprli pa sam

tam začnila kak varuška,« pravi Irenka.

Irenka je šest lejt delala kak varuška (dada), potistim se je tadala včila v Soproni na Višji vzgojiteljski šauli. »Dvej leti sam se včila, vsakši mejsec sam tri dni tam bila. Hvala baugi, sam vse vižge (izpite) napravila. Prakso sam že tó mejla, ka sam 6 lejt vküper delala z vzgojiteljicami. Dostause sam se navčila od nji, ka so me tam prosili, izštevanke, pesmi, pravljice...«

Vejmo, ka zadnje čase trno malo mlajšov majo po porabski vrtcaj. Gda je Irenka začnila, je vcejlak ovak bilau. Na pitanje, ali nej tak bilau, ka so stariške tistoga ipa nej steli mlajše v vrtec dati, če so stare matere doma bile, mi je pravla: »Te je mladina že vse v Varaš delat ojdla. Bile so ger-ger stare matere pa mlajši so ger-ger tó doma ostali, dapa zvekušoga so mlajši, gda so tri, štiri leta stari bili, prišli v vrtec. Starši so zatok vedli, ka je pred šaulov celau dobro, če odijo malo v vrtec. Mlajši so te samo slovenski znali. Tak petnajst lejt po tistim, gda so odprli vrtec, so mlajši, gda so prišli k nam, samo slovenski znali. Vzgojiteljice so pa na začetki

vse Madžarke bile. Vsigdar smo meli tak 25-30 mlajšov. Največ je bilau 42.«

Gda je Irenka začnila delati, je nej samo varuška bila, liki prevajalka (tolmács) tó. »Ge sam sir mogla tolmač biti, ka so mlajši sprvoga sploj nej znali vogrski. Kelkokrat je bilau taše, ka so raščali, pa so nej znali povedati, ka njim fali. Te sam pa mogla prevajati pa z njimi gučati...« Na žalost pa – kak je ugotavljala Irenka tó – je tistoga ipa ešče nej bilau skorok nikšoga sodelovanja s Slovenijo, voditeli v vrtci, šauli so Madžari bili. Tak je vögledalo, ka je vrtece po tej vasaj zatok trbelo, naj se mlajši vogrski navčijo. Na Irenko je prej tó grdo gledala njena ravnateljica, Vogrinka, gda so jo slovenski novinarji pitali, če se mlajši slovenski tó včijo, pa je ona po pravici povejdla, ka nej. »Če bi tistoga ipa meli knjižno slovensko rejč tó, bi celau dobro bilau, ka so mlajši domanjo rejč vsi znali. Te smo eške poumauč iz Slovenije tó nej meli. Ka smo mi po domanje znali pa ka smo se malo na seminaraj knjižno navčili, tau je bilau vse.«

Irena Mukič se je s knjižnim gezikom tó samo na seminaraj srečala, stero je od sredine sedemdeseti lejt slovensko šaulsko ministrstvo organiziralo za porabske školnike pa lerance. »Mislim, ka sam najmenje dvajstikrat ojdla na seminaru. Pa valalo mi je. Doma je človek televizijo gleda, radio poslüšo... Tistoga ipa so seminarje eške dva-tri kedne dugi bili. So mi dosta pomagali, če rejsan tak lepau ne znam knjižno gučati, dapa razmejm skur vse.«

Tau njeno znanje ji je kesnej tó prav prišlo, najbolje pri sodelovanji z vzgojiteljicami iz Murske Sobote, stero so zadnji deset lejt ojdle v senički vrtec tó. Kak pravi, dobro so se razmejle pa znale vküper delati, samo tau je baja, ka se je situacija z gezi-

kom od šestdeseti-sedemdeseti lejt pa do gnes cejlak obrnila. »Zdaj je že vrnau naaupek. Zdaj že samo ger-ger kakšno dejte zna slovenski, največ ji sploj ne vej, stariške ji samo vogrski včijo.«

Na Ireno – s stero sam sama tó večkrat bila na seminaraj – se spomnim, ka je trno rada spej-

eške Vas škonik vodo. Gda je naš zbor najprvin odo na Cankovo, sam tó z njimi bila. Samo te so meni prejkdali veško knjižnico, skur dvajsti lejt sam knjižničarka bila. Na keden sam dvakrat mogla oprejto meti pa sam te nej lada dala vse.«

Irena pravi, če bi se ji zdaj trbelo

Spominska plaketa Avgusta Pavla

odlaučiti, ka naj dela v žitki, »bi se venak pa za vzgojiteljico odlaučila«. Štirideset lejt je bila med mlajši, zatok so ji trno falili, gda je v penzijo išla. Pa eške zdaj je tó pa tam pogledne, če dé mimo vrtca. Dostafart lidi, steri cejli žitek flajsko delajo, sploj vpamet ne vze-memo, ka so tiji. Zatok je pa hvale vredno, če se najde nekak, steri je dun opazi, kak je

vala, nej samo na tisti vöraj, gda smo meli petje, liki po večeraj v hoteli ali gda smo šli na izlete. »Od maloga mau smo doma vsigdar spejvali, naši stariške pa mi mlajši, vsi. Odlam sam spejvat v pevski zbor Avgust Pavel tó par lejt, gda sam zgotauvila gimnazijo. Te je zbor

tav v primeri Irene Mukič na-pravo ravnatelj Tomaž Časar. Baukše sledik kak nigdar. Ireni za priznanje čestitamo, ji želimo, da bi eške duga lejta leko tó pa tam staučila do »njeni mlajšov« v vrtci.

Marijana Sukič

Otvoritev nove stavbe Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu

V torek, 24. marca ob 13. uri je potekala otvoritev stavbe v središču Ljubljane na ulici Komenskega 11, v katero se je pred kratkim preselil Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Navzoče sta pozdravila minister dr. Boštjan Žekš in župan občine Ljubljana Zoran Jankovič.

V uvodu je minister Žekš pozdravil prisotne ter izrazil zadovoljstvo nad odličnim sodelovanjem z Lekarnami Ljubljana, ki so stavbo dobile v upravljanje od Mestne občine Ljubljana. Svečano otvoritev sta izvedla ljubljanski župan Zoran Jankovič in direktor Lekarn Ljubljana Marko Jaklič. Objekt, ki so ga zgradili pred vojno, je prvotno bil enodružinska hiša, danes pa ima veliko arhitekturno vrednost.

Podkarpatski Rusiny, ostavte glubokij son!

V naši novinaj leko dosta štete o tom, kak so živeli, kakše šege majo pa ka gnesnaden delajo Slovenci na Vogrskom. V rosagi pa geste dvanajset drugi manjšin, štere so fejst ovaške od nas, majo ovaške šege, zgodovino, võro pa gezik. V vsikšoj nauvoj številki Vam zatau na kratki nutpokažemo edno od tej manjšin.

»Podkarpatski Rusini, zbudite se z globki senj!« - so prve reči rusinske himne. Te mali slovanski narod svojoga rosaga nema, če rejsan zemlau, gde

nauvo ime, štero znamenuje, ka »na kraji živejo«. Rusinsko je ostalo samo lüstvo v Vogrskom kralestvi.

Do 13. stoletja so tiste zemlé,

Cerkev z Mándoka stogi gnes v Szentendre

živejo, »Rusinko« tö zovejo. Devetstau gezero Rusinov žive med Polsko, Slovaško, Ukrajino pa Romanarsko, depa je najdemo na Vogrskom v županijaj Borsod-Abaúj-Zemplén pa Szabolcs-Szatmár-Bereg, pa na Rovačkom in v Srbiji tö. Prejk maurdja je geste šeststau gezero, najbolje eričen Rusin je venak moderni merkanarski molar Andy Warhol. Un se je že v Meriki naraudo, depa s svojov materdjov se je vogrski pa rusinski pogučavo.

Ništerni čednjaki brodiyo, ka so starci Rusinov takzvani Bejli Rovati bili, vekši tau šteri je kauli leta 600 odišo na jug. Rejč »Rus« je oprvin znamenüvala söverne Germane, šteri so na zemlej gnešnje Ukrajine oprvin eden rosag postavili, v šterom so se zdrüžili söverni Slovani. Rosag je daubo ime »Kijevska Rus«, pa tau je gratalo ime Rusov pa Rusinov tö. Več stau lejt kisnej so Ukrajinci gorvzeli svojo

gde so kisnej Rusini živeli, prazne bilé. Sledik so rusinske pavre vekši zemliški gospaudge nutzvali. Rusini so vsigder pomagali Madžarom pri revolucijaj, pri Rákóczini so od Rusinov zvekšoga pavri sodacke bili, vojvoda je je zvau »moj najbolje zvesti narod«. Po prvoy svetovnoj bojni so meli Rusini šest mejsecov svoj rosag z imenom Podkarpatska Rus, sledik so k Češkoslovaškoj cüjslišali. Po drugoj bojni so prišli pod Sovjetsko zvezo, šteri pa so ostali na Vogrskom, tiste so nej med manjšine vzele, pravli so, ka so Slovaki. Njini mlajši so se v šaulaj samo slovaški pa vogrski leko včili. Od leta 1991 sliši Podkarpatje k Ukrajini. Če rejsan je skoro osemdeset procentov lüstva dalo glas za avtonomijo podkarpatskoga rosaga, Ukrajina je tau nej dopistila. Na Vogrskom so po socializmi gratali Rusini prava manjšina, če rejsan Ukrajinci pravijo, ka so samo en tau njenoga veukoga

naroda.

Oprvin so Rusini ranč takši pogani bili kak drugi Slovani, čestili so gnake bogauve. Na najdukšom dnevi v leti so držali svetek »Kupalja«. Pri potokaj so vužgali ognje, prejk nji so skakali pa veselo spejvali. Mladina si je obraz mujla v mrzлом potoki, ka aj bi go nika hüdogo nej zaojdo. Tačas, ka so mrtveca z gesti pa škeri nej pokopali, je njegva düša kaulivrat ojdla. Dobri lidge so prišli v takzvano »novo«, gde so srečno dale živeli z bogauvi.

Leta 862 sta brata Ciril pa Metod pripelala kršćanstvo med Rusine pod Karpatami. Osemstau lejt kisnej so pravoslavni Rusini papo za svojoga prejdnjoga vzeli, od tistoga mau so grškokatoliki. Ta võra zdrüžuje tradicijo vzhodne pa zahodne Cerkve. Eške gnes so Rusini fejst võrni, tü ali tam nücajo v cerkvi svoj gezik tö. V nedelo odijo trikrat tö k meši. V pisanji nücajo cirilčne litere, tau je eške od stare võre ostalo. Grškokatoličanska võra je Rusinom pomagala, ka so gordržali razloček med sebov pa katoličanskimi pa protestantskimi Vaugri, Polaki pa Slovaki.

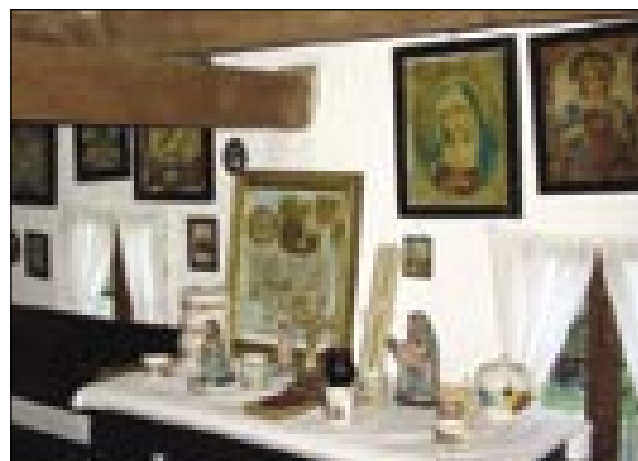
Od svoji pravoslavni sausedov so se laučili zavolo latinske liturgije pa muzike. Tau glasbo eške gnes spejvajo, pri meši je nej slobaudno igrati na orgole ali kaj drugo. Njina cerkvena muzika se zove »čisto spejvanje«, štera má elemente ljudske glasbe tö. Zvekšoga spejvajo rusinsko melodijo z vogrskimi rečami. Rusinske reči znajo več samo tisti, šteri so iz Ukrajine prejkprišli.

V svoji sobaj so Rusini meli mesto za molitev, na tom mesti so inda stari, osamljeni lidgé molili pa šteli molitvenike. Na stene v sobaj so obesili

kejpe svetnikov pa najbližnje žlate. V kauti so meli mali sto, na šteroga so dejvali vse, ka so na prauškaj küpili. Dosta so ojdli v Máriapócs, zvekšoga pejški, ka je več dni trpelo. Na bučo v vesi je eške dalečnja žlata domau prišla. Zvon cerkve je dau glas za molitev zrankoma, podnek pa zadvečerka ali gda je viher biu. Če je mrau võzraščeni človek, so

odišo po kravo, depa nika nej viüdo.

Gda so v 17. stoletji Rusini knige võdavali, so pisali ali v domanjoj rejči ali v staroj cerkvenoj slovanščini. Stau lejt kisnej je že skoro vsikši pisatel rusoški piso. Pesniki so pisali zvekšoga o lepoti Karpatov pa o žitki Rusinov. Leta 1995 je njini gezik knjižni grato, depa na Vogrskom malo lüstva bi-

Znautra v rusinskoj iži

zvonili trikrat, če dejte, te dvakrat. Če je stoj sebé vmauro, so nej zvonili.

V nedelo pa na cerkveni svetkaj rusinski človek nika ne dela, samo maro krmi pa küja. Veuki svetki so tisti, gda kaj blagoslavljajo, ali vsisvecovo, pokapanje, božič, vüzem pa den svetoga Miklauša. 6. januara blagoslavljajo vodau pa ram, 2. februara svejčo, štera simbolizera Kristuša. Gesti blagoslavljajo na vüzem, gda čonto ličijo v ogenj, dajcino lopinje pa na gračenek, ka bi rauže zrasle. Na Ivanovo blagoslavljajo travo, štero sledik kak vrastvo nücajo.

Stare rusinske pripovejsti gučijo od čalaric pa dijakov črne šaule, kak na priliko ta legenda tö: »Moj brat je krave paso. Odišo je k ednomy veukomy kamli pa nutpokukivo. Tam je stau dijak. Zelene lače pa radečo aubo je emo. Moj brat je začno nazaj stapati pa tučti dijaka. Na konci je vse tamnjau pa odleto domau. Naš oča je

lau, štero je znalo rusinsko literaturo šteti. Zavolo toga majo eške gnes samo ednoga pesnika.

Rusini dosta vsefelé ljudske meštrije delajo. Ejglajo, farbajo dajca, tkejo, iz lesa režejo. Najbole erične pa so njine lesene cerkve, štere so zvekšoga postavili v 18. stoletji. Na Vogrskom je samo edna takša cerkev ostala, štera je stala v županiji Szabolcs v vesnici Mándok, gnes pa go leko poglednemo v škanzeni v Szentendre. Na srejdi cerkve stogi mala stena z lesa, štera je laučila moške pa ženske.

Po statistiki iz leta 2001 žive na Vogrskom kauli gezero Rusinov. Njine organizacije brodiyo, ka je kauli šest gezero geste. Če je rejsan asimilacija krepka, Rusini v par vesi, v prvom redej v vesnicaj Mucsony pa Komlóška, eške nücajo svoj gezik pa skrb majo na svojo kulturo. Tau je zatok tem bole potrebno, ka svojoga rosaga nemajo.

-dm-

OD SLOVENIJE...

Državni zbor sprejel protikrizni rebalans proračuna

Vlada je pripravila rebalans, ki bo dal pozitiven impulz zlasti gospodarstvu, zaradi poslabševanja gospodarskega položaja pa mu bodo v kratkem sledili že novi ukrepi. Ti bodo tako praktični kot tudi strateški, je ob predstavitvi predloga rebalansa letošnjega državnega proračuna v parlamentu povedal premier Borut Pahor. Z rebalansom se za letos načrtovani proračunski prihodki zmanjšujejo za dobre 204 milijone evrov na 8,78 milijarde evrov, medtem ko se odhodki povečujejo za nekaj več kot 804 milijone evrov na 9,92 milijarde evrov. Proračunski primanjkljaj bo tako namesto sprva predvidenih 125 milijonov evrov znašal krepko milijardo evrov, kar predstavlja 2,94 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP). Pahor je poudaril, da gre za protikrizni rebalans. Vlada ga je pripravljala v okoliščinah, ko je Urad RS za makroekonomske analize in razvoj za letos napovedoval 0,6-odstotno gospodarsko rast, medtem pa je napoved popravil na skrčenje obsega bruto domačega proizvoda (BDP) za štiri odstotke. Cilji vlade so okrepitev gospodarske rasti, ohranjanje in odpiranje novih delovnih mest in posvečanje posebne pozornosti za socialno občutljivost, je navedel Borut Pahor ter zagotovil, da bo vlada storila vse, kar bo potrebno, da bo krize čim prej konec in bomo iz nje izšli močnejši.

60 let Inštituta Jožef Stefan

Na Inštitutu Jožef Stefan (IJS) so s slavnostno akademijo obeležili 60. obletnico delovanja. Zbrane na slavnostni akademiji je nagovoril tudi predsednik republike Danilo Türk, ki je poudaril, da smo Slovenci lahko ponosni na »tako imeniten« inštitut, ki »je skozi svoj 60-letni razvoj postal blagovna znamka Slovenije«. IJS je bil ustanovljen leta 1949, ime pa je dobil po slavnem slovenskem fiziku Jožefu Stefanu, ki je obenem edini Slovenec, po katerem je dobil ime kak fizikalni zakon (Stefanov zakon o sevanju).

Držinske štorije (10)

Vsakša držina ma svojo štorijo, svojo pripovejst, stero največkrat poznajo samo členi držine pa kakšni sausedge, dapa vse oni tō nej. Spomini segajo nazaj največkrat do stari starišov, če so stariške kaj pripovejdali o njij, na življenje stari starišov pa starišov se pa tisti, steri te zgodbe pripovejdajo, sami tō spominajo. Ema Sukič je zdaj v Sakalauvcaj gorziskala Elzo Kondor (Makoš), po domanje Petjino Bōško, stero je življenjska paut iz male vesi odpelala v velki varaš v Meriki pa nazaj.

V Meriki

»Nej mi je vseedno bilau, gda sam se s fligarom pelala. Edno tau, ka sam ešče nigdar nej v lufti bila, drugo pa tau, ka sam nikšoga spoznanca nej mejla. Bójala sam se, ka Baug vari fligar dolaspadne, dapa te sam si tak mislila, vej pa tau vnaugo lidi, stero se pela, tō vūpanje ma, ka

Moj človek je odišo delat, kamion je vozo, zatok ga dostafart dva-tri dneva nej domau bilau. Tau je sreča bila, ka se je njegov starejša sestra tō v Bethlehemu držala, nej daleč od nas, pejški sam leko do njé išla. Ona je (u)devica bila pa že v penzioni, tak je dosta časa mejla. Po cejlom va-

Takšno torto sva dobila, gda sva se zdavala.

srečno tapride, kama se je opautilo. Raužan vejnec sam naprej vzela, pa sam molila, malo sam vejndrik zadrejmalala tō. Hvala Bauggi, sam srečno taprišla, tam me je pa že čako moj bodauči mauž. Sprvoga mi je malo špajnsno bilau, ka drugo delo nej bilau, samo ščistiti ram, skūjati. Gda sam taprišla, je zima bila, zatok sam venej nika nej mogla delati. Dja sam doma včena bila delati, ka je tam nej tak moderno bilau. V Meriki mi ešče posaudo nej trbelo prati, ka je tau tō mašin napravo.

raši sva ojdle, gda pejški, gda z busom, ona mi je dostavse pokazala. Trno me je rada mejla, tak sva bile kak sestri. Pa od mojga človeka mlajši so me tō trno radi meli. Njegva (h)či je te malo dejte mejla, tri lejta je staro bilau. Na tjedem sam ga tri dni dja skrb mejla, ka je ona tri dni delat ojdla. Skūjala sam njej pa spekla, vsigdar mi je pravla, ti si staukrat baugša kak moja prava mati, ti trno dobro srcé maš.

Sausedge so tō trno vrli bili, sausedna ženska je

vsigdar prišla pa pitala: »Elizabet, ka delaš? Poj, ka va nika pekle.« Te sam pa tak notra prišla v pečeraj, ka ti tau ne morem povedati. Makove pa orejove bejklina sam pekla, pa rejč do rejči, lüstvo je ojdlo k meni, pa me je prosilo, meni tō speči, meni tō speči. Dja sam pa rada bila, ka sam si nika prislūžila, dobro so mi plačali. Če sam nej zandolejla, te je šogorca prišla pa mi pomagala. Pa rada sam bila, ka mi je nej dugi cajt bijo. Z mojim človekom sva se marciuša zdala, litji samo pri notaroša, ka je njegov

S šaugorcov v Bethlehemu

žena ešče živela, kakoli, ka je z družim moškimi vtjūpstanjena bila. (Ona ešče zdaj tō žive.) Edno malo večerjo smo držali na spomin, ka sva mauž pa žena gratala pa ne živeva na kukarci. Mena se je v Merki trno vidlo, dobro mi je bilau, ka je z mojo držinov. Vej smo pa gunčali po telefoni, dapa tau je zatok dun nej pravo. Mauž je vsigdar tak pravo, ka gda de on v penzijo išo, te va miva tanazaj domau na Vogrsko. Tak je špekulejro, ka ali ram kūpiva ali ga pa zozidati dava.

Za štiri lejta sva se domau pelala na gledanje. Pa te smo se tak odlaučili, ka tam, gde je moja rojstna iža, damo vcūjnapraviti eno stanovanje (lakás). Mauž je v Meriki ešče pet lejta mogo delati, če je sto

cejlo penzijo dobiti. V Sakalauvca je naš saused zidar bijo, plan za stanovanje smo dali napraviti pa smo delo njemi prejkдали. Emo je pet lejta časa, ka vse zozida pa vōnapravi. Miva sva se tanazaj v Meriko pelala, ka je mauži dopust (szabadság) dolapretek.

Od tam smo te zidari vsigdar pošilali pejneze, kak je sprauti pri zidanji trbelo. Gda sva tanazaj v Meriko prišla, sam se pomirila, ka sam vidla, ka je doma držina v redi. Mlajši so eden drugoma pomagali, so vtjūpdržali. Mi smo pa v Meriki dosta lejti časov meli. Vozili smo se v Chicago, ka je tam živela ena moja sestra, bili smo v Viconsini pri drugoj sestri pa v Kanadi pri tretjoj tō. V Kanadi se mi je preveč vidlo, ka tam dosta Vaugrov pa Slovincov živi, gda smo vsi vtjūper prišli, je takšno spejvanje šlau kak kakšen koncert. Tej, ka so 56. leta odišli, raj spejavajo slovenske pa vogrske pesmi kak mi tū doma, gde pomalek že vse pozabimo.«

(se nadaljuje)

Zapisala: Ema Sukič

Pismo iz Sobote

Kapisocializem

Ljublene moje, dragi moji, že dolgo sam se vam nej zglaslo s pismom iz Sobote. Kak bi se pa naj zglaslo, če pa sam spoj več nej emo nikšne vole delati. Kak bi pa emo volo kaj delati, če pa je gé kriza. Kak bi emo volou delati, če pa je gé recesija. Kakšo volo bi človek spoj emo delati, če pa nega pejnez. Kak bi lidge spoj meli volou delati, če pa smo vse doj zavörtivali. Tak bar pravijo, ka smo doj zavörtivali! Mi smo doj zavörtivali! Ste me razmeli, kak gučijo? Glavačke pravijo, ka smo mi doj zavörtivali! Boug moj, vej sam pa ge nika nej lagvoga napravo. Pa sam evrona nej na nikoj djau. Pa sam nika nej krivi gé, ka je tak lagvo, kak je že trno dolgo nej bilou. Uni pa pravijo, ka mi! Zdaj nagnouk smo mi, gda pa so si tiste velke pejneze na velko grabili v svoje žepke, pa smo nej bili mi, ka bi nam kaj vkraj dali. Nej, v tisti časaj smo nej bili mi, bili so samo oni. Te so nas bole prousne lidi ranč nej škeli poznati, zdaj pa nas prosijo, naj skur šenki delamo, ka naj se vsi vküper vö iz té recesije potegnemo.

Na zdaj vidite, zakoj sam se nej tak dolgo zglaslo s pismom iz Sobote. Pa nej zatoga volo, ka bi kakšne velke pejneze čako za tou moje pisanje, spoj nej. Nejsam čas emo, tou je bilou. Ja, rejsan! Vej pa sam vam povedo, kak je tou zdaj. V službi moramo eške več delati pa tou za trikrat menjše pejneze. Tak sam si nikak nej mogo vtrgnoti kakšo vöro, ka bi kaj čednoga vküper spravo. V tej žmetni časaj pa dun nej sloboudno samo nika tanapisati. Nej, spoj nej! Takšni časi od nas prosijo pošteno pisanje. Pa nej od kakšne norije, ka se razmejmo. Tak je gesden dozapovedano se šaliti iz naši glavačov. Pa se je nej sloboudno smedjati, ka zatoga volo leko stoj v špitali za noure ostane nut zaprejtí. Vej pa, prosim vas, v tej lagvi časaj se leko smedje takši, ka se njemi je vcejlak zmejšalo. Zato vam nika ne povejm, kak je v tej dnevaj z mojo taščo Regino, trno čedno žensko. Spoj vam nika ne napišem, kak una šké biti tista ženska, ka recesijo na nikoj deje. Rejsan! Koulivrat guči tistim lidam, ka go škejo poslušati, ka una vej, kak recesijo na kolena spraviti pa jo moriti.

- *Tem najbolje bogatim trbej vse vkraj vzeti pa med lidi raztalati pa po tistom nede več trno bogati pa velki srmaki. Vsi mo gnako meli pa si gnako talali vse nevoule pa vse dobro, vej povedati kak najbolje moulder filozofuš. - Če pa sami nedo škeli tak naprajti, njim na silo vkraj vzememo. Ka si pa uni brodijo, ka do tak z nami delali.*

Bole go poslušam, ka guči, bole se mi vidi, ka sam tou že nin nigda svejta čüu. Tak se mi vidi, ka ranč nej tak davnik je nekaj gučo od toga, kak trbej bogatim vkraj gemati, ka banke pa fabrike ne morejo samo od ednih biti, liki od nas vsej. Pa eške vse takšno so vedli nej tak davnik ništérni prajti. Pa bole go poslušam, bole sam gvüšen v tou, ka guči od revolucije pa ka guči od komunizma ali pa bar od socializma. Depa ge vam spoj nika ne ovadim, kak si moja tašča Regina, trno čedna ženska, na glas brodi od toga. Vej pa bi si stoj brodo, ka se njoj je kaj obrnoulou v glavej. Vej pa je gé zdaj dun demokracija pa v demokraciji ne smejš vsefele norije gučati. Zato, ka je tou zdaj tak gé, inda si nej smeju gučati vsefele, ka so te nut v vouzo odpelali. Gnesden v demokraciji te za nouroga razglasijo, če takšo gučiš kak moja tašča Regina, trno čedna ženska. Depa tisti, ka kradnejo, so gnesden mendedžeri, indasvejta smo njim lopovi ali pa ravbardje prajli. Na, vidite, dobro, ka sam vam nej nika vöovado od moje tašče Regine, trno čedne ženske, ka vse si brodi pa ka guči kolivrat. Vej pa bi eške mene stoj za nouroga držo zatoga volo pa zatoga volo tó, ka sam eto v službi pravo najbolje prejdnojmi, naj sam dela, če je tak pameten pa ka ge nika nemam od toga, če več delam. Naj si sam dela, vej je pa firma njegva, nej pa moja, ka nej!? Tak sam njemi povedo pa je vcejlak tiüma ostano. Rejsan! Nika je nej gučo, samo je odišo tavö. Vej je zatoga volo nika nej vüpo prajti, ka so vsi moji padaši pa vse padaškinje iz službe za mene gora stanoli pa so ga trno grdo gledali pa njemi kaj krepkoga prajli tó. Že na drugi den smo njemi prajli, naj polonja firme na nas da spisati, če nas ne more vöplačati pa mo tadale delali. Pa je pravo, če se nam je zmejšalo, ka smo nej v socilaizmi gé, ka je tou preminoulou na veke veke amen, pa ka naj na takšo pozabimo. Depa eške té den je prišo do nas pa pravo, ka od drugoga dneva mo leko mi tó nekše fele mali verti

Naši sopevci iz Slovenije

Komorni zbor ZS Monošter sestavljajo večinoma porabski pevci, dve leti pa naš zborček v svojih vrstah združuje tudi pevec iz Prekmurja. Z zborovodjo Tomažem Kuharjem vred jih je šest, to so sopranistka Milena, altistka Irena, tenorista Tilčka in Tonček ter basist Jože, ki vsak torek prihajajo na vaje in s svojim aktivnim sodelovanjem in čudovitimi glasovi krepijo naš zbor. Prejšnji teden so na vaje prišli trije, *Milena, Irena in Tonček*, njih sem spraševala o tem, koliko let in v kakšnih zborih pojejo ter kaj jim pomeni petje.

Tonček, Irena in Milena po vajah v Monoštru

»Izhajam iz družine pevcev, to je pri nas bila že tradicija. Pojem, odkar se spomnim, tako rekoč imam preko štirideset let zborovskega pevskega staža,« začne Tonček. »Prepeval sem pri različnih pevskih zborih, zdaj trenutno pojem v pevskem zboru v Radencih in tu v Monoštru. Pojem rad, to me veseli, to mi je pravzaprav v krvi in med pevci se zelo dobro počutim, posebej tukaj v Monoštru. Mi je zelo prijetno, fajn ljudje so v zboru, res je prima.«

Nadaljuje Irena, ki tudi že čez štirideset let poje v pevskih zborih, sedaj v dveh zborih, v radenskem in v monoštrskem. Pravi, da ji je petje edini hobi v življenju in vsakemu, ki ima posluh, priporoča, naj ta dar narave izrabi v ta namen, da zapoje pri kakšnem zbo-

ru ali v kakšni drugi obliki. »To koristi za telo, za zdravje, za dušo,« je prepričana. Pravi, da se v našem zboru zelo dobro počuti in pojasnjuje: »Posebej zato, ker ste ene prijetne duše pa naši zamejski Slovenci. Z veseljem prihajamo vsak teden na vaje in občudujemo to disciplino in razumevanje med vami.« Sopranistka Milena poje 24 let, sedaj kot vsi ostali, poleg monoštrskega zbora sočasno še v Radencih. »Kot je že Irena rekla, se zelo dobro počutimo v tem zboru in z veseljem čakamo torek, da spet pride in lahko gremo

na vaje. Nobena vaja ni odveč, ampak se veselimo, da se lahko družimo, se pogovarjamo. V tem zboru mi je najbolj všeč ta uglašenost, ki je med vami. Če pogledaš okrog, se vsakdo smeje, ni nobenega rivalstva in lahko vsakomur poveš, če kaj ni bilo v redu, nobeden ti ne bo zameril, ampak bo vzela za dobro, ne pa za slabo. Če nas boste hoteli imeti, bomo z veseljem hodili tudi naprej,« nam obljublja.

Mi se bomo zagotovo potrudili, da se bodo naši sopevci in sopevke tudi v bodoče dobro počutili med nami, kajti zelo veseli in tudi ponosni smo na to, da lahko pojemo in se družimo z našimi slovenskimi prijatelji.

Nikoletta Vajda

v našoj firmi. Tak nas je vöplačo. Samo je zdaj tak tadale vse vküper, ka pejnez tó nemamo. Leko pa smo bole merni v srceja pa si brodimo, ka delamo sami za sebe, pa nej več vcejlak samo za ednoga človeka. Zato nam tou davle vüpanje. Vej pa dun se nika mora vöminiti. Vej pa ne more tou trpiti do soudnoga dneva! Pa gda se vse vömini, de nam dosta boukše na svejti. Samo eške ne vejmo, kak de se té nouvi red, ka vömini kapitalizem, zvau. Znankar kapisocializem. Tak bar vej povedati moja tašča Regina, trno čedna ženska.

Miki

... DO MADŽARSKE

Vladna kriza na Madžarskem

Po ponujenem odstopu premiera Ferenc Gyurcsányja je bila njegova stranka nekaj dni neuspešna pri iskanju njegovega naslednika. V prvem krogu so prišli v poštev trije kandidati, in sicer György Surányi, nekdanji guverner Madžarske narodne banke, akademik Ferenc Glatz in rektor univerze András Vértés. Za liberalne demokrate je bil sprejemljiv le prvi kandidat, ki pa je kandidaturu zavrnil, češ da od opozicije ni dobil zagotovila, da le-ta, četudi ga ne bo podpirala, ga bo pustila delati. Po dolgem usklajevanju sta se stranki sporazumeli, da bo kandidat za premiera Gordon Bajnai, dosedanji minister za gospodarstvo.

Prireditve

- 2. aprila je v avli Osnovne šole Istvána Széchenyija potekal Slovenski dan, na katerem so organizatorji želeli starše bodočih prvošolcev in vse zainteresirane seznaniti z možnostmi učenja slovenščine v monoštrskih šolah oziroma prikazati različne dejavnosti v slovenskem jeziku, ki so sestavni del tega pouka.

- 5. aprila se bo v kulturnem domu na Gornjem Seniku, dopoldne ob 9.45 uri, odvijala premiera dveh iger, in sicer igra Mladost našoga dejdaka (Irena Kalamar) v izvedbi otroške gledališke skupine ZS »Seničke zvezdice« ter Teta puberteta (Milivoj Roš) v izvedbi Mladoga gledališča ZS Gimnazija Monošter.

- Turistično društvo Šalovci, Krajan Dolenc in Občina Šalovci organizirajo velikonočno razstavo pisanic, aranžmajev, ročnih del ter degustacijo vin, ki bo v nedeljo, 5. aprila med 13. in 18. uro v vaško-gasilskem domu v Dolencih. Na razstavi bo sodelovalo tudi Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci.

- 6. aprila bo Območno srečanje porabskih in prekmurskih otroških folklornih skupin v soorganizaciji JSKD RS OI Murska Sobota in Zveze Slovencev na Madžarskem v gledališču v Monoštru. Na srečanju bo nastopilo deset porabskih in prekmurskih skupin.

Len

Vancarna Ana

• Ana, kak so len pauvali gnauksvejta?

»Vsakši je emo doma semen, pa so te tisto posejali. Gda je len zraso, te so v djeseni tašli pa so ga vöskübli. Ge sam ešče taša mala deklíčina bila, pa sam ge tō mogla titi skübt. Ge sam skübla, moja mama je pa prauti vezala, taše püšle male.«

• Zaka so nej kosili, zaka je tau skübti trbelo?

»Če bi tau kosili, te bi tau nej tak fanj bilau, zato ka bi te tau

Na fašenski terek so za kusto repo pa za dugi len plesali gnauksvejta. Repo sam ešče razmo, zaka mora kusta biti, dapa zaka mora len dugi biti, tau nej. Kak bi pa znau, gda moja, pa ešče od mene starejša generacija, len ranč nikdar nej vidla. Gnauksvejta je len velko vrejdnost emo pa nej bilau tašoga rama, gde bi ga nej pauvali. S tauga so redli ponjave, žakle, lijen, pa srmacke so ešče gvant tō s tauga meli zašito. Od repe nej, dapa od »dugoga lena« de nam zdaj z Gornjega Senika Vancarna Ana (Bunderla Kálmánné) pripovedjala.

s tejm zgotovili, te so ga nut v mlako zlüčali, naj se splaja . Potejm so tak natenki lopau dojsklali, naj se siši pa süji grata. Potejm so len na trlici strli. Gda so ga strli, te so tau med tašimi škrapci prejkzvlačili, pa dojzdelali, naj pardivo grata. Tau pardivo so gor djali na babo (preslico), pa so potistim na kauci preli. Ge sam nej zna-la, dapa moja mati so tau dosta delali. Pomalek so z vodaup močali, pa dočas so preli, ka taša kouca nej gratala. Te so

samo edna dekla je mejla, štera je spoj srmačka bila. Več mlajšov je bilau pa nej bilau pejnez za gvantanje. Tau platno, s šteroga so gvantanje šivali, so pofarbali, dapa zato se je vidlo, ka je z lena. Tau nositi je nej bilau dobro, zato ka kusto pa trdo platno je tau bilau.«

• Kak je len vögledo, gda je ešče na njivi raso?

»Tau je tak zeleno bilau, vrkaj pa tašo krauglo, gde je semen nutik bilau. Tau semen, gda so dojpobrali, te so ga tadjali, pa na drugo leto so s tauga sejali.«

• Zaka so ejnjali pa tadala več nej pauvali len?

»Ka pa ge tau vej. Vejn zato, ka zdaj je že vse bola moderno, dapa nam je te tistoga reda dobro bilau. Vejn zato, ka te drugo nej bilau. Ponjave plastične delajo, za lijen pa za gvant že bola fino blago nücajo. Z lenom je strašno dosta delo bilau, dočas ka ponjava ali lijen grato. Mlade bi gnesden ešče vrag nej nanjé vzejo, ka naj takšno kaj delajo, pa ranč bi nej znali. Dapa po mom pameti tisti svejt je baukši biu, kak je zdaj. Ka zdaj mladina dela, samo silo ma, pa v krčmau odi, nika drugo nega. Tau prvin nej bilau. Prvin so podje šli kauli po izaj. Pri meni so tō dostakrat ojdli. Moj oča je te več nej živo, pa podje so se v tašo mesto bola pokisili titi, gde nej bilau moškega, zato ka nej se njim je trbelo bojati. Mati, stara mati so spale, mi smo pa karte špilali ali kaj dru-

V taše püšle so len zvezali, gda so ga vöposkübli

vse tak vkriž šlau. Niške nej emo zato tak velki falat, ka bi tak dosta trbelo s tejm delati.«

• Kak velki je zraso len?

»Malo je nižeši biu, kak te sto (miza), kak se ge spomnim.«

• Gda ste ga vöposkübli, kak je te potistim bilau?

»Gda je že doma biu len, te so najprvin semen dojzdelali. Biu je taši sto, kama so ga gorskali, na stauli je pa bila mela, štera je taše zobce mejla. Prejk te zobce so len vlačili, pa je te semen tak dojzpadnilo. Gda so

tau gorik zamotali. Tü v vesi je bijo eden moški, eden (t)kalec, šteri je te s tauga platno redo. Tau platno so te na travnjek nesli, pa so tam z vodaup polejvali, naj bola bejlo baude. Tau so samo te delali, če je sunce sijalo, zato ka od tauga je platno bejlo gratalo. Ka je najbola kusto platno bilau, s tistoga so žakle, ponjave pa travnjek redli, ka je tenkšo bilau, s tistoga pa lijen.«

• Gvant so nej redli s tauga? »Trno nej. Ka se ge spomnim,

Potrna: začetek letošnjih kulturnih dogodkov

SLIKARJEVO OKO IN FOTOAPARAT

Prvi letošnji dogodek v Kulturnem domu štajerskih Slovencev v Pavlovi hiši v Potrni je razstava fotografskih del pokojnega tržaškega slikarja, grafika in fotografa Lojzeta Spacala. Kot je povedala kuratorica razstave Lara Štrumej, je bila fotografija eno od področij vizualnega zapisovanja, po katerem je Lojze Spacal posegel najprej, in od katerega se ni nikoli ločil, a je bilo do nedavne povsem neznan, fotografije so prišle v javnost šele ob praznovanju stote obletnice njegovega rojstva.

»Spacalovi fotografski posnetki so nastajali spontano med njegovimi samotnimi pohajnanji ob morju, v pristaniščih, solinah, po Istri in Krasu, pri čemer ga je vodila njegova slikarska predstava,« ocenjuje Lara Štrumej in dodaja, da so bile predmet njegove fotografske pozornosti posebnosti primorske in kraške stvarnosti. V Potrni je pred-

stavljen izbor iz razstave, ki je bila ob 100-letnici Spacalovega rojstva postavljena v ljublanski Moderni galeriji, poudarek pa je na obdobju po II. svetovni vojni.

Razstava fotografij Lojzeta Spacala v Pavlovi hiši je na pobudo Branka Lenarta, prejšnjega predsednika Kulturnega društva člen 7 in umetniškega fotografa. Z Lojzetom Spaca-

Vse Spacalove fotografije so črno-bele, tudi tale s primorsko-kraškim motivom.

lom se je seznanil v Trstu, kjer je fotografiral znane Slovence. Branko Lenart pripravlja ta čas dve razstavi, in sicer bodo prvo odprli 23. aprila v Lipnici, drugo pa 8. maja v Pavlovi hiši.

eR

ge norije delali. Te je bila veselo bilau, nej kak zdaj gé. Zdaj inan nedejo, samo v krčmau.«

• Gda so z lenom delali, tau je žensko delo bilau, ali moški so kaj tō pomagali?

»Tau so od začetka do konca vse ženske delale, tau je žensko delo bilau. Ma biti, ka je zato biu taši moški, šteri je kaj pomago, dapa bola bi tau pravla, ka nej. Na, (t)kalec, on je moški biu, ka se ge spomnim vsigdar.«

• Vsakšo leto ste pauvali len?

»Ge se tak spomnim, istino, ka te sam ešče mala deklíčina

bila. Tistoga reda so ponjave, žakle, lijene, travnjekje nücali skur vsakši den, tak ka te se je trgalo tō, zato je pa te nauve tō trbelo delati.«

• Mate ešče tisto škir, ka ste te nücali, gda ste z lenom delali?

»Nej, zdaj se že nika ne najde. Ednoga reda so fejst ojdli pa so iskali vse tašoga. Gora so šli na pod pa ka je bilau, vse so odnesli. Ne vej, ka so delali s tej škirom, v muzej so nesli ali so pa tadala odali. Vrag vej.«

Karči Holec

OTROŠKI

SRAKINO GNEJZDO SRAKE ČRNAMLAKA

Na starom oreji si je mlada sraka v lüknji naprajla gnezdo. Istina, ka je una mlada sraka gé, depa ranč tak vej kradnoti, kak tou delajo velke srake. Ja, kakšna sraka pa bi bila, če bi tou nej vedla delati, ka nej? Že od najbolje mladi noug go zovejo sraka Črnamlaka. Tou pa zato, ka se najraj drži tam pri Črni mlakaj. Kradne, kradne pa vseposedi, samo naj se njoj prilika pokaže. Tak kak tistoga dneva, gda je najšla...

KOTIČEK

ZNOUVA SRAKA BEJLAMLAKA

Znouva se je pritepla vcejlak sama od sebe. Niške go je nej pouzvo, niške njoj je nej pravo, naj malo pride koulivrat. Nej, samo nagnouk se je znajšla med vejkami stare bukve. Ja, pa ranč se je nej poklonila ednoj domanjoj sraki nej. Tak se tou gvüšno ne dela! Tou je nikšen red nej! Ranč tak so si brodile domanje srake, depa ena je nej nika prajla. Ena je nej po srakovo zraščala na njou. Edna je nej sraknola prouti njej. Že na daleč se je vidlo, kak njim na žile dé. Depa sraka Bejlamlaka je tó nej sraknola, gnouk nej. Nej na glas pa nej potiüma. Malo je lejtalpa se znouva sedla na vejko stare bukve. Pa je pá tak malo lejtalpa, ka bi se po tistom sedla. Tak je tou trpelo edno tri dni. Ja, tri dneve se je nej čülo ednoga srakinoga glasa nej. Stoj bi si leko brodo, ka so srake preminoule, takša tiüča je bila. Pa bi eške tadale tak bilu, če bi nej bilou srake Črnemlake. Tadale bi srake eške itak küjale lagvo volo, če bi se nej zglasila sraka Črnamlaka.

»Vej pa tou tak tadale ne more biti pa nej iti!« je zraščala najbolje naglas, kak je mogla. Pa so se tak nagnouk prebidile iz lagve vole druge srake tó.

»Vej pa tou tak tadale ne more biti pa nej iti!« so srakale edna prejk druge.

Zdignole so se visko v nebo, skur gor do oblakov pa raščale, kak bi prišo souden den. Pa gda so se vözasrakale, so se sedle nazaj na svoje vejke pa nut v gnejzda. Gratale so vcejlak boukše vole. Kak bi pa nej, vej pa so se dun vöskričale, ka njim leži na srcej. Sraka Bejlamlaka pa nika. Tadale se je ravnala, kak je mejla šegou delati tej tri dneve, ka je prišla es k njim. Zato so se večer srake znouva zdignole visko v nebo pa začnole znouva srakati.

»Vej pa tou tak tadale ne more biti pa nej iti!« se je čülo eške bole na glas vse od Lublane pa do Pešte.

S takšnim srakanjom se je začno drugi den tó. S takšnim srakanjom se je zgotouvo té drugi den ranč tak. Sraka Bejlamlaka pa tadale gnako. Nej pa nej je vöminila svojo šego. Na štrti den gnakoga srakanja so srake raščale cejli den vküper. Edni lidge so že odišli na najbolje viski brejg. Brodili so si, ka velka povouden pride nad nji. Ranč takša povouden, od stere piše v stari knjigaj. Depa povouden nej prišla, liki je odišla sraka Bejlamlaka. Samo nagnouk je več nej bilou. Jaj, kak so se zdaj srake dola svadile!

»Kak se leko tou godi, ka samo nikam odleti!« je začnola srakati sraka Črnamlaka pa včasina za njou

vse srake nagnouk.

Tak so srakale, tak so raščale, ka več eden človek nej biu gvüšen, ka rejsan nede povouden prišla. Edni so gučali, ka povouden gvüšno bou pa eške zemla de se začnola trousiti. Samo srake so vedle, ka je nika od toga nej istina. Samo une so vedle, ka je tou vse zavolo srake Bejlemlake. Pa gda so se po sedmi vöraj do kraja vözraščale, je tiüča gratala. Takšna tiüča, kak bi vse srake preminoule. Kak je zdaj lidi stra za šinjek zgrabu! Tak ji je zgrabu, ka so vsi rami prazni ostanoli. Kuman na tretji den so vüpali domou. Kuman po tejm so prišli nazaj domou, gda je nej bilou ne povoudni pa se je nej trousila zemla. Kak bi ovak bilou, vej so pa srake začnole znouva po staroj šegi gizdavo lejlati koulivrat, kradnoti pa eške bole gizdavo srakati. Od vsej pa je bila najbolje gizdava sraka Črnamlaka. Tou leko vsikši razmej, zakoj je tak bilou. Vej se je pa zavolo nje začnole tisto velko raščanje. Na, zavolo nje pa srake Bejlemlake. Depa una je prva zdignola svoj srakasti glas. Kak bi nej bila gizdava, če je pa tou cejla istina?

Miki Roš

Mladi gledališčniki na materinskem dnevu v Čepincih

29. marca se je v Čepincih odvijala prireditev ob materinskem dnevu, ki jo je organiziral duhovnik Dejan Horvat. Na prireditvi je nastopilo tudi Mlado gledališče ZS Gimnazija Monošter z igro Teta puberteta, ki jo je napisal in na oder postavil Miki Roš. Mlado gledališče, ki je bilo ustanovljeno z namenom, da bodo njegovi člani kasneje igrali pri odraslih gledaliških skupinah, je do zdaj pripravilo že nekaj predstav. Njegovi člani so monoštrski gimnazijci (začasno tudi osnovnošolci), ki se udeležujejo slovenskega pouka. Letošnjo predstavu, ki je pisana prav na kožo najstnikov, igrata gimnazijca Laci Pinter in Gabriela Labritz. Nastop v Čepincih je nekakšna predpremiéra, kajti prava premiéra čaka mlada naturščika 5. aprila na Gornjem Seniku, kjer pripravlja Zveza Slovencev gledališko dopoldne, na katerem bo nastopila tudi seniška otroška gledališka skupina.

V predstavi igrata Gabriela Labritz in Laci Pinter

ALI STE VEDELI ...

KAKO SE NETOPIR ZNAJDE V PROSTORU?

TAKO, DA ODDAJA ZVOK IN POSLUŠA ODMEV.

Odmev je odboj zvoka na oviri. Dlje, ko je ovira, pozneje slišimo odmev. Netopir oddaja visok, za nas neslišen zvok. S poslušanjem odmevov si ustvari sliko okolice.

Slovarček:

netopir – denevér
se znajde – tájékozódik
zvok – hang
odmev – visszhang
odboj zvoka – a hang visszaverődése
ovira – akadály
neslišen – nem hallható

MLAŠEČI

KAUT

(www.h-e.si)

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 KRISTALNA BALALAJKA, RIS., 9.35 RISANKA, 9.40 SKRIVNI PRIJATELJ, KRATKI FILM, 9.55 ENAJSTA ŠOLA, 10.30 DOLGCAJT, 11.25 TO BO MOJ POKLIC: KAMNOSEK, 11.55 TO BO MOJ POKLIC: PEČAR, 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 KOLUMBIJA, DRŽAVA S 30 000 TALCI, FR. DOK. ODD., 14.20 SLOVENCJI V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 DOKTOR PES, RIS., 16.00 RISANKA, 16.10 IZ POPOTNE TORBE: SLON, 16.25 V PRIČAKOVANJU BOŽIČA, NORV. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.05 UMKO, 18.40 LOJZEK, RIS., 18.45 ZAKAJ?, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 19.55 PETA HIŠA NA LEVI: DENAR SVETA VLADAR, HUM. DRUŽ. NAN., 20.30 SLOVENSKA POLKA IN VALČEK 2009, 22.05 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.20 DUHOVNI UTRIP, 0.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 03.04.1991, 1.00 DNEVNIK, 1.30 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

PETEK, 03.04.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 12.55 TV PRODAJA, 13.25 MULČKI, OTR. SER., 13.50 GLASNIK, 14.15 PODOBA PODOBE, 14.40 DR. TOMAŽ BREJČ: BESEDE IN SLIKE, 14.50 EVROPSKI MAGAZIN, 15.20 ČRNO BELI ČASI, 15.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 03.04.1991, 16.00 TV PRODAJA, 16.30 PRIMORSKI MOZAIK, 17.00 STUDENTSKA, 17.20 MOSTOVI - HIDAK, 17.55 V DOBRI DRUŽBI Z BLAŽEM, 18.55 ZLATA ŠESTDESETA - NOSTALGIJA Z AVTORJI: SVETLANA MAKAROVIČ, 20.00 ARHITEKTURNA POTEPANJA, ANG. DOK. SER., 20.50 ŽELITE, MILORD?, ANG. HUM. NAD., 21.40 PRVI SNEG, AM. FILM, 23.20 SRH, KAN. FILM, 0.45 SVITANJE, AM. NAD., 1.30 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 04.04.2009, I. SPORED TVS

6.15 KULTURA, 6.20 ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 7.30 KRIŽ KRAJ, 9.15 ČAROBNA VOTLINA, AM. FILM, 10.50 POLNOČNI KLUB, 12.05 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TRANZISTOR, 13.50 BACEK JON, RIS., 13.55 SKRIVNI PRIJATELJ, KRATKI FILM, 14.10 ROŽNATI PANTER, RIS., 14.15 ŽIVLJENJE PO THOMASU, ANG. FILM, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 18.40 DINKO POD KRINKO, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, 19.35 VREME, ŠPORT, 20.05 ARIZONA JR., AM. FILM, 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.35 HRI-BAR, 23.40 DEADWOOD, AM. NAD., 0.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 04.04.1991, 1.00 DNEVNIK, 1.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.45 INFOKANAL

SOBOTA, 04.04.2009, II. SPORED TVS

6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 8.35 TV PRODAJA, 9.05 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 04.04.1991, 9.30 TARČA, 10.40 POSEBNA PONUDBA, 11.00 PRIMORSKI MOZAIK, 11.30 STUDENTSKA, 11.55 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 12.55 MILANO: EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, 15.05 ŠPORTNI FILM, 15.25 MILANO: EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, 19.55 NOGOMET, TEKMA LIGE TELEKOM: MARIBOR - HIT GORICA, 22.00 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 22.55 ZALJUBLJENA V TEPCJA, AM. FILM, 0.25 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 05.04.2009, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, 9.00 MULČKI, OTR. SER., 9.25 ČAROBNO DREVO, POLJS. OTR. NAN., 9.55 NEDELJSKA MAŠA, PRENOS Z JESENIC, 11.00 IZVIR(N)I, 11.25 OZARE, 11.30 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 SLOVENSKA POLKA IN VALČEK 2009, 14.30 PRVI IN DRUGI, 15.00 NLP, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 MAKSI IN RUBI, RIS., 18.45 JANI NANI, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 SPET DOMA, 21.45 INTERVJU, 22.40 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.10 KRIV, FR. NAD., 0.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 05.04.1991, 1.05 DNEVNIK, 1.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

NEDELJA, 05.04.2009, II. SPORED TVS

6.00 ZABAVNI INFOKANAL, 6.20 TV PRODAJA, 6.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 05.04.1991, 7.15 GLOBUS, 7.45 POMAGAJMO SI, 8.15 SLOVENSKI MAGAZIN, 8.40 TURBULENCA, 9.30 KOROŠKA POJE 2009, POSVETILO PAVLETU KERNJAKU, 10.00 J.HAYDN: LA PASSIONE, KOMORNI ANSAMBEL SLOVENICUM IN UROŠ LAJOVIČ, 10.25 MILANO: EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, 13.45 KAJAK KANU NA DIVJIH VODAH, MEDNARODNO TEKMOVANJE CHALLENGE, 14.50 MILANO: EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, 17.55 ROKOMET, TEKMA LIGE MIK - KONČNICA, 20.00 KARPATI - ŽIVLJENJE V GOZDOVIH DRAKULE, AVSTR. DOK. ODD., 20.55 DOKTOR ŽIVAGO, RUS. NAD., 21.50 UKRADENO ŽIVLJENJE, ANG. NAD., 22.40 NA UTRIP SRCA: BALET SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA, 0.45 KO VETER ZAIHTI, JAPONSKI FILM, 2.35 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 06.04.2009, I. SPORED TVS

6.30 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 ANIMALIJA, RIS., 9.35 RISANKA, 9.50 MULČKI, OTR. SER., 10.20 IZ POPOTNE TORBE: SLON, 10.40 V PRIČAKOVANJU BOŽIČA, NORV. NAN., 11.05 ŠIROKI VRH - BROAD PEAK, 8047 M, DOK. ODD., 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 REŠEVANJE ZLATE REGE, AVSTRAL. ODD., 13.40 HOTEDRŠICA, DOK. ODD., 14.00 ZLATOLASKA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, RIS. NAN., 16.10 ZDRUŽENA NEMČIJA, OTR. NAD., 16.30 BINÉ, NA KMETIJI, LUTK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.35 PIPPI IN MELKIJAD, RIS., 18.40 DRAGI DOMEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 POLEMKA, 21.00 FRASIER, AM. HUM. NAD., 21.20 NA LEPŠE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 PISAVE, 23.30 SLOVENSKI GLASBENI DNEVI 2009, 1.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 06.04.1991, 1.20 MRZLOKRVNO ŽIVLJENJE, ANG. SER., 2.10 DNEVNIK, 2.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.15 INFOKANAL

PONEDELJEK, 06.04.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 11.30 TV PRODAJA, 12.00 SOBOTNO POPOLDNE, 14.15 TV PRODAJA, 14.45 SLOVENCJI V ITALIJI, 15.15 POSEBNA PONUDBA, 15.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 06.04.1991, 16.00 OSMI DAN, 16.50 SLOVENSKI MAGAZIN, 17.15 PRVI IN DRUGI, 17.30 TO BO MOJ POKLIC: PEČAR, 18.00 FRASIER, AM. HUM. NAD., 18.20 ODKAR SI ODSLA, ANG. HUM. NAD., 19.00 STUDENTSKA, 19.20 VIDEO SCENA, 20.00 MRZLOKRVNO ŽIVLJENJE, ANG. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.15 UKRADENA DUŠA, AM. DOK. FILM, 23.45 VIDEO SCENA, 0.20 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 07.04.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 M. C. MACHADO: STRAHEC PLUFF, OTR. PREDSTAVA, 9.40 ZDRUŽENA NEMČIJA, OTR. NAD., 10.00 NA KMETIJI, LUTK. NAN., 10.15 RISANKA, 10.25 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 11.00 MRZLOKRVNO ŽIVLJENJE, ANG. SER., 11.55 INTERVJU, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.35 PISAVE, 14.00 DUHOVNI UTRIP, 14.15 OBZORJA DUHA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 NEKOČ JE BILO ŽIVLJENJE, RIS. NAN., 16.10 PROFESOR PUSTOLOVEC, 16.25 MOZIRSKI GAJ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 NAŠI VRTOVI: BRITTA HEOSCHELE, 18.00 KNJIGA MENE BRIGA, 18.20 ODPETI PESNIKI, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 MILAN, RIS., 18.45 HUPKO, TROBILKA IN PIHEC, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 LJUBEZEN, VZTRAJNOST, OTROK, DOK. FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 NAGRTOVALKE ROJSTEV, FR. ODD., 23.55 PRAVA IDEJA!, 0.25 NAŠI VRTOVI: BRITTA HEOSCHELE, 0.55 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 07.04.1991, 1.15 DNEVNIK, 1.50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.15 INFOKANAL

TOREK, 07.04.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.35 TV PRODAJA, 9.05 NLP, 12.10 VIDEO SCENA, 12.40 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 13.35 NA LEPŠE, ODDAJA O TURIZMU, 14.05 DOBER DAN, KOROŠKA, 14.35 BLEŠČICA, 15.05 STUDIO CITY, 16.05 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 07.04.1991, 16.25 TV PRODAJA, 16.55 GLASNIK, 17.20 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 V DOBRI DRUŽBI S SMILJANOM, 19.00 IZJEMNE ŽIVALI, ANG. DOK. SER., 19.25 VIDEO SCENA, 20.00 MUZIKAJTO: TAMBURAŠI, 20.30 GLOBUS, 21.00 PRAVA IDEJA!, 21.25 DEDIŠČINA EVROPE: LJUBEZNI TRUD ZAMAN, 22.55 VRHUNCI ANGLEŠKE NOGOMETNE LIGE, 23.45 TRANZISTOR, 0.20 TRANSILVANJA, FR. FILM, 2.00 VIDEO SCENA, 2.35 INFOKANAL

SREDA, 08.04.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NEKOČ JE BILO ŽIVLJENJE, RIS. NAN., 9.35 SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, RIS. NAN., 10.00 RISANKA, 10.10 PROFESOR PUSTOLOVEC: S KNJIGO DALEČ PRIDEŠ, 10.30 MOZIRSKI GAJ, 11.00 KNJIGA MENE BRIGA, 11.20 NAŠI VRTOVI: BRITTA HEOSCHELE, 11.55 LJUBEZEN, VZTRAJNOST, OTROK, DOK. FILM, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 POLEMKA, 14.25 SLOVENSKI MAGAZIN, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NILS HOLGERSON, RIS. NAN., 16.10 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.35 TINČEK, RIS., 18.40 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.05 SKRITI SPOMIN ANGELE VODE, SLOV. FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 SVETO IN SVET: KAJ SO NEBESA?, 0.20 TURBULENCA, 1.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 08.04.1991, 1.35 DNEVNIK, 2.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.35 INFOKANAL

SREDA, 08.04.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 10.05 TV PRODAJA, 10.35 VIDEO SCENA, 11.05 KOROŠKA POJE 2009, 11.35 J.HAYDN: LA PASSIONE, 12.00 VRHUNCI ANGLEŠKE NOGOMETNE LIGE, 12.50 SPET DOMA, 14.40 HRI-BAR, 15.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 08.04.1991, 16.05 TV PRODAJA, 16.40 MOSTOVI - HIDAK, 17.10 SLOVENCJI PO SVETU: POTRANA - KULTURNO DRUŠTVO ČLEN 7, 17.40 ČRNO BELI ČASI, 18.00 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 18.30 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 19.00 PRAVA IDEJA!, 19.25 VIDEO SCENA, 20.00 L. DELIBES - F. ASHTON: SYLVIA, POSNETEK BALETA IZ KRALJEVE OPERNE HIŠE V LONDONU, 21.35 KAREL ZELENKO - SAMOHODEC SVOJE GENERACIJE, DOK. FELJTON, 22.05 ALDO NIKOLAI: PRVA KLASA, 23.20 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.00 VIDEO SCENA, 0.35 INFOKANAL

ČETRTEK, 09.04.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NILS HOLGERSON, RIS., 9.35 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.20 MAINA SOFIE IN ISKANJE ZLATEGA JELENA, DANS. NAD., 10.50 TURBULENCA, 11.40 SVETO IN SVET: KAJ SO NEBESA?, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 PETA HIŠA NA LEVI: DENAR SVETA VLADAR, HUM. NAN., 13.45 PIRAMIDA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANIMALIJA, RIS., 16.10 DUHOVNI, KRATKI FILM, 16.25 ENAJSTA ŠOLA, ODDAJA ZA RADOVEDNEŽE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 NUKI IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 PUŠJA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK, 21.00 VETER SE POŽIVŽGA, DOK. FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.30 DR. TOMAŽ BREJČ: BESEDE IN SLIKE, 23.45 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 09.04.1991, 0.10 DNEVNIK, 0.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.10 INFOKANAL

ČETRTEK, 09.04.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 12.00 TV PRODAJA, 12.30 VIDEO SCENA, 13.00 GLOBUS, 13.30 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 09.04.1991, 14.00 REŠEVANJE ZLATE REGE, AVSTRAL. ODD., 14.25 KARPATI - ŽIVLJENJE V GOZDOVIH DRAKULE, AVST. DOK. ODD., 15.20 NA LEPŠE, ODDAJA O TURIZMU, 16.00 TV PRODAJA, 16.30 EVROPSKI MAGAZIN, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 TO BO MOJ POKLIC: URAR, 18.00 ŽELITE, MILORD?, ANG. HUM. NAD., 19.00 KNJIGA MENE BRIGA, 19.20 VIDEO SCENA, 20.00 POKAL UEFA V NOGOMETU, ČETRTPINALE, 0.00 DAVID NOLANDE, FR. NAD., 0.50 SKRIVNOSTI IN UMORI, IT. NAD., 2.25 VIDEO SCENA, 3.00 ZABAVNI INFOKANAL

Takši den kak vsi drugi

Kakoli obrnemo, vsikši den je v krčmi Pri Žabi kaj novoga. Pa je leko takši vcejlak normalen den kak vsikši drugi. Venej na Žabinom parlamenti možakarge vlačijo cigaretline, gonijo politiko, znoutra pa se tisti brezi cigaretlinov zgučavajo od žitka pa o vsem tistom, ka kcuj k žitki sliši. Pa v takšnom vcejlak normalnom dnevi Brnckovoga Gusteka najbolje mantra, ka se godi venej v parlamenti. Depa če de išo tavö, njemi v vüje ne pride, ka se krčmarica Žaba zgučava z ženskami pa drugimi moškimi. Če pa nut ostane, nede vedo, od koga de rejč v parlamenti. Tak, ka un s tejm ma velke nevole. Na, od Žabe Djoni nikšne takšne brige nema. Njega politika ne miga pa klajfe tö nej. Un spidjé svoj kafej, malo ženo primle na pravom mesti pa dé tadale delat.

Vcejlak normalen den se v tejm spozna, ka so tisti venej v parlamenti bole glasni kak tisti nut v krčmej. Nut se bole naraji zgučavle. Samo po tistom nej, gda se stera dola svadi zavolo vse menje pejnez pa vse vekše nevoule.

»Od toga se leko zgučavlemo, ka je tou nej politika. Tou je naš žitek gé,« je rejsan na glas povedo Zvonarov Fujdek pa brž doj po guti pogno edno pou deci bubik. Bubike, vej pa borovnice v palinki, ka nej!

Ka je rejsan normalen den, se po tejm tö vidi, ka so lidge Pri Žabi gnako veseli pa gnako lagve vole. Tou je pa tak, ka če ji je pet v krčmej, sta dva dobre vole, dva bole lagve, eden pa tak na pou, polonje lagve pa polonje dobre vole. Pa gda se tou vse tam za pultom vküper zmejša, leko povejmo, ka so vsi gnake vole, nej lagve pa nej dobre, liki so vcejlak normalne vole. Takše vole so gé, kak je vcejlak normalen den. V takšnom dnevi se takšo nigdar ne zgodi, ka bi od Žabe pa od Djonija čerka Manja nej mami pomogla delati. Tou pa zato, ka je tak gé najbolje normalno. Pa je vcejlak normalno tou tö, ka se ge na takšen den nigdar ne stavim v krčmej Pri Žabi. Vej pa če se ge tam stavim, je tou več nikak nej normalen den. Po tejm tou grata vcejlak nejnormalen den.

Miki

MUZEJ AVGUSTA PAVLA V MONOŠTRU

Stalne razstave:

Lončarstvo v jugozahodnem Prekodonavju,

Slovenci v okolici Monoštra

Občasna razstava:

Ruta in predpasnik

Kontaktna oseba: Marijana Sukič,

00-36-94-380-767.

Vodstvo v slovenščini!

Vstopnina: odrasli 2 evra, šolska mladina, študenti, upokojenci (nad 62 let) 1 evro.

Podprite s svojim obiskom edini slovenski muzej na Madžarskem!

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB